

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΗΜΕ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΥΠΟ

**Όλα όσα πρέπει να γνωρίζουμε σχετικά με τις κρατικές
δημοσιεύσεις στον Περιφερειακό Τύπο**

- ✓ Οι φορείς του δημοσίου που υπάγονται στο Νόμο
- ✓ Οι κατηγορίες των υποχρεωτικών κρατικών δημοσιεύσεων
- ✓ Η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου
- ✓ Οι πρακτικές συνέπειες της διεύρυνσης

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

A. Εισαγωγή

Οι υποχρεωτικές δημοσιεύσεις των φορέων του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, αποτελούν διαχρονικά μια σημαντική πηγή εσόδων για τις επιχειρήσεις του έντυπου περιφερειακού τύπου, για άλλες καίρια και αναντικατάστατη και για άλλες λιγότερο σημαντική αλλά πάντως υπολογίσιμη.

Ως γνωστόν οι δημοσιεύσεις αυτές έχουν καταργηθεί για τον τύπο πανελλαδικής εμβέλειας ενώ για τον περιφερειακό τύπο (ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες) η κατάργηση αυτή έχει ανασταλεί μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους, δηλαδή μέχρι 31/12/23. Η επέκταση αυτής της αναστολής ή ορθότερα η μονιμοποίηση με νόμο των δημοσιεύσεων αυτών στον περιφερειακό τύπο, αποτελεί βασικό στόχο του ΣΗΠΕ τον οποίο το Δ.Σ έχει επιφορτιστεί από την προγραμματική Γ.Σ του Οκτωβρίου του 2022, να διεκδικήσει από την Πολιτεία.

Αυτή είναι η δουλειά του Δ.Σ. Η δική μας δουλειά ως ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ είναι να εργαστούμε ώστε αυτές οι δημοσιεύσεις, όσο ισχύουν, να «πιάσουν τόπο», να αξιοποιηθούν δηλαδή όσο περισσότερο γίνεται ως πηγή εσόδων για τις επιχειρήσεις μας. Αυτό θα γίνει με διάφορους τρόπους τους οποίους αυτή τη στιγμή επεξεργαζόμαστε.

Προς το παρόν ας ξεκινήσουμε από τα βασικά. Να γνωρίζουμε δηλαδή γιατί πράγμα μιλάμε. Για το λόγο αυτό ετοιμάσαμε ένα ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ που περιλαμβάνει, εννοείται συνοπτικά και όσο γίνεται πιο κατανοητά, όλα όσα πρέπει κανείς να γνωρίζει για το νομικό πλαίσιο που διέπει τις κρατικές καταχωρίσεις στον περιφερειακό τύπο.

Θα ακολουθήσουν φυσικά και επόμενα Σημειώματα που θα αναφέρονται στον τρόπο με τον οποίο ο ΣΗΠΕ και το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ θα παρέμβουν ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι σχετικές δυνατότητες που αυτό το νομικό πλαίσιο μας παρέχει.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ

- 1. Ελένη Διαφωνίδου**
- 2. Αντώνης Πουγαρίδης**
- 3. Σταύρος Φανφάνης**

Ποιοι φορείς του Δημοσίου υπάγονται στο Ν3548/07 για τις υποχρεωτικές κρατικές δημοσιεύσεις στον περιφερειακό τύπο; Μπορούμε να τους προσδιορίσουμε;

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.3 του άρθρου 1 του Ν3548/07 «στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται όλες οι δημοσιεύσεις του κατά την παρ.6 του άρθρου 1 του Ν1256/82 (Α' 65) Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως εκάστοτε ισχύει...». Αυτό το «όπως εκάστοτε ισχύει» έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς η συγκεκριμένη διάταξη έχει υποστεί δεκάδες διαφοροποιήσεις με ειδικές διατάξεις που –κυρίως- αφαιρούν διάφορους φορείς από τον «Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα».

Άρα κατηγορηματική απάντηση στο ερώτημα δεν μπορεί να υπάρξει.

Χωρίς καμία αμφιβολία όμως υπάγονται στον νόμο:

1. **Τα Υπουργεία** με όλες τις περιφερειακές, ειδικές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες τους **καθώς και όλα τα δεκάδες ΝΠΔΔ που υπάγονται στα Υπουργεία**. Στο Υπουργείο Οικονομικών π.χ. υπάγονται οι 118 ΔΟΥ, οι 51 Κτηματικές και 99 Τελωνειακές Υπηρεσίες.
2. Οι **Αποκεντρωμένες Διοικήσεις** στις οποίες υπάγονται πολλές κρατικές περιφερειακές υπηρεσίες.
3. **Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες** και τα κάθε είδους δημοτικά και περιφερειακά ΝΠΔΔ (πλην των Επιχειρήσεων) καθώς και οι Σύνδεσμοι Δήμων, οι ΠΕΔ κ.λπ.
4. Τα **δικαστήρια** όλης της χώρας
5. Οι **Ανώνυμες Εταιρείες του δημοσίου** (π.χ. οι Οργανισμοί Λιμένων)
6. Τα **ΑΕΙ και τα ΤΕΙ**
7. Τα **δημόσια Νοσοκομεία** ως αυτοτελή ΝΠΔΔ
8. Τα **Δασαρχεία, δασονομεία** κ.λπ. καθώς και οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευμένων Περιοχών
9. Τα **Επιμελητήρια**.

Εκτός από την κατάταξη κατά φορέα, υπάρχει και η κατάταξη κατ' είδος που έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία. Ποιες δημοσιεύσεις υπάγονται στο καθεστώς των υποχρεωτικών καταχωρίσεων;

Στην αρχική του μορφή, ο Ν3548/07 για τις υποχρεωτικές κρατικές δημοσιεύσεις στον Περιφερειακό Τύπο, περιελάμβανε μόνο τις διακηρύξεις και προκηρύξεις διαγωνισμών, δημοπρασιών κ.λπ. (πλην προσλήψεων προσωπικού) των φορέων του δημοσίου καθώς και τους ισολογισμούς των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, δηλαδή μόνο ένα μικρό μέρος των υποχρεωτικών δημοσιεύσεων του δημοσίου.

Με τον Ν4208/13 (252^Α) όμως επήλθε μια πολύ σημαντική αλλαγή καθώς διευρύνθηκε στον μέγιστο δυνατό βαθμό το πεδίο εφαρμογής του Ν3548/07 (ως προς αυτό το σημείο) και πλέον, με τη νέα διατύπωση όλες ανεξαιρέτως οι υποχρεωτικές από οποιαδήποτε διάταξη νόμου δημοσιεύσεις των φορέων του δημοσίου (και όχι μόνον οι διακηρύξεις διαγωνισμών κ.λπ.), υπάγονται στις διατάξεις του Ν3548/07 με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς το πόσες και ποιες εφημερίδες δικαιούνται να τις δημοσιεύουν, τη διαδικασία δημοσίευσης κ.λπ.

Γιατί είναι σημαντική η διάταξη αυτή;

Γιατί με τη γενικότητα που είναι διατυπωμένη, δημιουργεί **τεκμήριο** υπέρ της υποχρεωτικής καταχώρισης στις περιφερειακές εφημερίδες, κάθε δημοσίευσης που από οποιαδήποτε διάταξη νόμου μέσα σε όλη την ελληνική νομοθεσία ορίζεται ως υποχρεωτική για τους φορείς του δημοσίου!

Αν δηλαδή οποιοσδήποτε Νόμος, Προεδρικό Διάταγμα, Υπουργική Απόφαση κ.λπ. κάνουν λόγο για υποχρέωση δημοσίευσης οποιασδήποτε πράξης, απόφασης, ανακοίνωσης κ.λπ., **αυτή πρέπει πλέον να γίνεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ν3548/07**. Δυστυχώς στις περισσότερες από αυτές τις διατάξεις δεν προβλέπεται η συνέπεια της ενδεχόμενης παραβίασής τους που συνάγεται όμως από τις γενικές διατάξεις του δημοσίου δικαίου και δεν είναι άλλη από την ακυρότητα της συγκεκριμένης πράξης λόγω ελλιπούς δημοσιότητας! Αυτό είναι κάτι που θα δούμε μόλις φτάσουμε στο στάδιο της δικαστικής διεκδίκησης της εφαρμογής του νόμου που είναι και αυτό ένα από όπλα που πρέπει κάποια στιγμή να χρησιμοποιήσουμε, έστω το έσχατο!

Μπορούμε επομένως να οριοθετήσουμε πλήρως και με ακρίβεια όλες αυτές τις δημοσιεύσεις που υπάγονται πλέον στον Ν3548/07, μετά τη διεύρυνση;

Η απάντηση είναι αρνητική καθώς είναι πρακτικά αδύνατον να ελεγχθεί το σύνολο της νομοθεσίας αλλά και της νομολογίας.

Παρόλα αυτά μπορούμε να επιχειρήσουμε μια ενδεικτική καταγραφή ορισμένων κατηγοριών δημοσιεύσεων που δεν υπάγονταν αρχικά στον Νόμο αλλά υπήχθησαν με τη διεύρυνση:

1. Ανακοινώσεις και αποφάσεις ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και κανονιστικές αποφάσεις Δημοτικών Συμβουλίων όπως προβλέπονται στον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (Ν3463/06) και στον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ (Ν3852/10) και συγκεκριμένα:

- Ο ορισμός Αντιδημάρχων (άρθρο 59 παρ.5 Ν.3852/10)
- Η απόφαση Δημάρχου για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους Προέδρους των Συμβουλίων των Δημοτικών Κοινοτήτων (άρθρο 84 παρ.1 Ν.3852/10)
- Η απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων στα Συμβούλια Τοπικών Κοινοτήτων (άρθρο 84 παρ.2 Ν.3852/10)
- Η δημοσίευση συνοπτικής οικονομικής κατάστασης του Προϋπολογισμού όπως τελικά ψηφίσθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο (άρθρο 266 παρ.6 Ν.3852/10)

- Η περίληψη τοπικών κανονιστικών αποφάσεων (άρθρο 79 παρ.4 Ν.3463/06)
- Η συνοπτική κατάσταση του απολογισμού ή και του ισολογισμού μετά των αποτελεσμάτων χρήσεως και του πιστοποιητικού ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή (άρθρο 163 παρ.6 Ν.3463/06)
- Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την κήρυξη απαλλοτρίωσης ή τη σύσταση δουλείας (άρθρο 212 παρ.7 Ν.3463/06).

2. Διακηρύξεις, προκηρύξεις διαγωνισμών Ιδρυμάτων
3. Ανακοινώσεις κ.λπ. Ιερών Μητροπόλεων
4. Περιλήψεις δικαστικών αποφάσεων και δικογράφων με διάδικο το δημόσιο
5. Ανακοινώσεις-γνωστοποιήσεις δημοσίων υπηρεσιών (ΝΠΔΔ νομού, Αστυνομίας, Λιμενικού, Πυροσβεστικής) κ.ά., αν και συνήθως απαιτούν δωρεάν δημοσίευση
6. Πράξεις Χαρακτηρισμού εκτάσεων και λοιπές ανακοινώσεις Δασαρχείων
7. Περιλήψεις ανακοινώσεων και διαγωνισμοί προσλήψεων προσωπικού Δημοσίων Νοσοκομείων, ΤΕΙ, ΑΕΙ κ.λπ.
8. Διαγωνισμοί, προκηρύξεις κ.λπ. προσλήψεων προσωπικού σε όλους τους φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, παρότι στο σημείο αυτό υπάρχει σχετική ασάφεια λόγω πλημμελούς διατύπωσης του νόμου.
9. Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Ποιες πρακτικές συνέπειες έχει αυτή η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου;

Έχει τρεις βασικές πρακτικές συνέπειες μεγάλης σημασίας για τον Περιφερειακό Τύπο:

Πρώτον ότι πλέον **όλες μα όλες οι (υποχρεωτικές) δημοσιεύσεις του δημοσίου πρέπει να γίνονται ΜΟΝΟΝ** στις εφημερίδες που είναι ενταγμένες στο σχετικό Υπομητρώο που προβλέπει ο νέος Ν5005/22. Κι αν αυτό έχει μικρή σημασία σήμερα που όλες σχεδόν οι εφημερίδες θα είναι ενταγμένες στο Υπομητρώο λόγω της γνωστής ελαστικότητας των κριτηρίων, αύριο πιθανότατα τα πράγματα θα είναι (και πρέπει να είναι...) διαφορετικά.

Δεύτερον ότι πρέπει υποχρεωτικά και αυτές οι καταχωρίσεις να δημοσιεύονται σε **τουλάχιστον δυο ημερήσιες** (και μια εβδομαδιαία εφημερίδα) του νομού του φορέα που εκδίδει την καταχώριση.

Τρίτον ότι σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3548/07 «η υποχρέωση αυτή είναι ανεξάρτητη από την υποχρέωση δημοσιεύσεων η οποία προβλέπεται από άλλες διατάξεις. Οι δημοσιεύσεις του νόμου αυτού διενεργούνται επιπλέον αυτών...». Αν δηλαδή η οποιαδήποτε διάταξη επιβάλει τη δημοσίευση σε μια ημερήσια εφημερίδα του νομού κ.λπ., αυτό πλέον δεν αρκεί και απαιτείται η δημοσίευση σε **δύο τουλάχιστον ημερήσιες κ.λπ.**, όπως προβλέπει ο Ν3548/07.

Άρα όλα είναι ωραία και δεν έχουμε παρά να περιμένουμε να εφαρμοστεί ο νόμος.

Δυστυχώς αυτό είναι πολύ ωραίο για να είναι αληθινό. Στη χώρα μας ως γνωστόν ούτε αυτόματη ούτε αυτονόητη είναι η εφαρμογή του νόμου. Πολύ περισσότερο αυτό ισχύει, λόγω των ειδικών απαιτήσεων, στη συγκεκριμένη περίπτωση. Η ευνοϊκή αυτή διάταξη δεν εφαρμόζεται στην πράξη διότι προσκρούει κατ' αρχήν στην άγνοια δημοσίων υπηρεσιών και αρμοδίων υπαλλήλων που έχουν μάθει να κινούνται βάσει εντολών και εγκυκλίων και αγνοούν τους νόμους. Αν είχαμε να κάνουμε με ένα μόνο Υπουργείο θα επιδιώκαμε την έκδοση μιας διευκρινιστικής εγκυκλίου, κάτι που είναι αδύνατον να γίνει σε όλη την έκταση του δημοσίου. Προσθέστε τώρα στην άγνοια και την αδιαφορία, την αδράνεια την απροθυμία ή ακόμη και τη σκοπιμότητα και θα δείτε ότι μια τέτοια μεταβολή δεν θα εφαρμοστεί αυτόματα μόνο και μόνο επειδή ψηφίστηκε.

Αυτό τι σημαίνει; Ότι θα πρέπει να μείνουμε με σταυρωμένα χέρια;

Όχι βέβαια. Το εντελώς αντίθετο πρέπει να κάνουμε. Είναι τόσο λίγες οι θετικές διατάξεις για τον Περιφερειακό Τύπο που αλλοίμονο αν δεν ενδιαφερθούμε ως συλλογικός εκφραστής του κλάδου για την εφαρμογή τους, την ώρα που υφιστάμεθα τις συνέπειες από κάθε λογής αρνητική διάταξη ή εξέλιξη. Αλλά η αντίδρασή μας για να έχει αποτέλεσμα πρέπει να είναι οργανωμένη και μεθοδική.

Για το λόγο αυτό το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ετοιμάζει και θα υποβάλλει σύντομα στο Δ.Σ. του ΣΗΠΕ ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο για την προώθηση της εφαρμογής του νόμου προς όφελος των εφημερίδων-μελών, οι πηγές εσόδων των οποίων συμπιέζονται σήμερα μέχρις εξαφανίσεως.

Για την υλοποίηση του σχεδιασμού αυτού θα απαιτηθεί και η συμμετοχή όλων των μελών. Ο καθένας και η καθεμία στην περιοχή του θα πρέπει να γίνει «το μάτι και το αυτί» του Συνδέσμου, ώστε όλοι μαζί, οργανωμένα και μεθοδικά να διεκδικήσουμε όσα μας ανήκουν.

Περισσότερα για αυτό προσεχώς...